

Borze v preteklem tednu

30. oktober 2023 – 3. november 2023, leto XV, št. 45

NLB Skladi, d.o.o.

Blaž Angel

Finančni analitik

Dober borzni teden kot oblíž na že tretji zaporedni negativni mesec

Pretekli teden je prinesel pozitivni preobrat na borznem parketu. Oktober je bil namreč že tretji zaporedni mesec z negativnimi donosnostmi na ameriških borzah in pozitivna gibanja v preteklem tednu so vlagateljem vilila upanje, da bi se lahko z novembrom ta negativni niz prekinil. Glavni razlog za rast pa niso bili objavljeni dobri poslovni rezultati večjih borznih družb, prav tako ni bil razlog v odločitvi ameriške centralne banke Fed, da ne zviša obrestnih mer. Optimizem na trge je prinesel govor predsednika Fed-a, ki je posredno namignil, da »vidi luč na koncu tunela« glede boja z inflacijo. Trgi so se odzvali zelo optimistično, saj se je zahtevana donosnost na 10-letno ameriško državno obveznico znižala s približno 5 % pred dobrim tednom na 4,5 %. To je vodilo v visoko rast tako obvezniških kot tudi delniških naložb.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (27. 10. 2023 – 3. 11. 2023)	Donosnost letos* (31. 12. 2022 – 3. 11. 2023)
Svet - MSCI World	+4,07%	+12,59%
ZDA - S&P 500	+4,36%	+14,77%
Evropa - DJ STOXX 600	+3,44%	+7,79%
Japonska -Topix	+2,04%	+10,30%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	+1,65%	+1,52%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Objava poslovnih rezultatov za tretje letošnje četrletje je v polnem teku. Rezultate je objavila že več kot polovica družb iz indeksa S&P 500 in kar 82 % družb je z dobičkom preseglo pričakovanja analitikov. Vendar pa rezultati tokrat niso igrali pomembne vloge pri gibanju tečajev, saj predstavljajo vpogled v preteklost. Za gibanje tečajev je praviloma pomembnejša prihodnost in z ocenami bodočega gibanja dobičkov so družbe večinoma razočarale. Tako je tehnološki velikan Apple vlagatelje negativno presenetil z napovedjo zgolj povprečne prodaje v prihajajoči praznični sezoni. Kot glavni razlog za nižjo rast navajajo pešanje kitajskega trga. Za slabše napovedi večine ostalih družb pa so razlogi povsem domače narave. Pozna se močna restriktivna monetarna politika Fed-a, ki zavira rast v ameriškem gospodarstvu s ciljem znižanja inflacije. Da je do nedavnega močno gospodarstvo začelo kazati znake šibkosti, je priznal tudi guverner Fed-a v svojem govoru pretekli teden, ko je pojasnjeval odločitev centralnih bankirjev, da že drugič ne dvignejo obrestne mere. Če odločitev ni bila presenečenje za trge, pa je govor vsekakor bil. Pričakovanja so bila, da bo govor ponovno zelo oster, kar praviloma sledi, če je odločitev bolj blaga. Pa temu ni bilo tako, saj je guverner namignil, da bi lahko hitreje prišlo do bolj sproščene monetarne politike. Razlog za to pa so dolgoročne obrestne mere na državnih obveznicah, ki pomagajo Fed-u v boju z inflacijo. Povpraševanje po obveznicah že nekaj časa usiha, ponudba pa ostaja visoka, saj imajo ZDA velik primanjkljaj v proračunu, ki ga je potrebno financirati z zadolževanjem. Rezultat so rastoče obrestne mere na dolgoročnih obveznicah. Ker so državne obveznice podlaga za obrestne mere tudi v gospodarstvu, je slednje z dražjim dolgoročnim zadolževanjem dobilo želeno dodatno zavoro.

Ta zavora se ne pozna le pri bolj pesimističnih napovedih družb glede bodočih dobičkov, ampak tudi v makroekonomski podatkih. Oktobra je bilo v ZDA 20.000 manj novo odprtih delovnih mest od pričakovanj in hkrati polovica manj kot septembra. Ob tem je brezposelnost porasla na 3,9 % kar je največ v skoraj dveh letih. Tudi plače Američanov so zrastle manj od pričakovanj, vendar še vedno beležijo 4,1 % letno rast, kar je še vedno slab signal za inflacijo. Po drugi strani pa je produktivnost dela močno porasla, kar je pozitivno z vidika inflacije. Tudi zadnji podatki za do nedavno zelo močan storitveni sektor v ZDA kažejo na upočasnjevanje rasti. Na tej strani Atlantika podatki prav tako kažejo, da stopnja inflacije upada. Oktobra je namreč v evroobmočju znašala 2,9 % (septembra 4,3 %), kar pomeni hitrejši upad od pričakovanj. Razlog je v nižjih cenah energije in tudi v krčenju gospodarstva, saj je evroobmočje v tretjem četrletju zabeležilo 0,1 % negativno rast. Za povrh pa je Nemčija oktobra zabeležila še rast brezposelnosti na 5,8 % s septembrskih 5,7 %.

Japonska centralna banka je pretekli teden le za malenkost spremenila svojo monetarno politiko, ki še naprej ostaja zelo ekspanzivna, hkrati pa japonska vlada najavlja visoke spodbude za gospodarstvo in prebivalstvo. Posledično slabi domača valuta, ki je pretekli teden s tečajem preko 151 jena za ameriški dolar padla na 33-letno dno. Slabši obeti za svetovno gospodarstvo in nekoliko nižje tveganje, da konflikt na Bližnjem vzhodu preraste v regionalno vojno, pa so znižali tudi ceno nafte, tako da se je cena za sodček nafte WTI s 85 dolarjev spustila pod 81 dolarjev.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska ulica 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfeljni strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.